

ردپای ویروس کرونا و کلیدواژه‌های مرتبط با آن در میان مطالب منتشر شده در تلگرام روی بورس است. «ویروس کرونا»، «وزارت بهداشت»، «علوم پزشکی»، «دانشگاه علوم» و «شیوع بیماری» و «تعطیلی مدارس» از واژه‌های پرتکرار تلگرام در روز گذشته بوده‌اند. این روزها مردم بیشتر از هرچیزی اخبار مربوط به این ویروس همه‌گیر را دنبال می‌کنند و احتمالا تا زمان فروکش کردن موج بیماری، وضعیت به همین شکل باقی خواهد ماند.

مبتلایان به کروناویروس را در اطرافتان شناسایی کنید

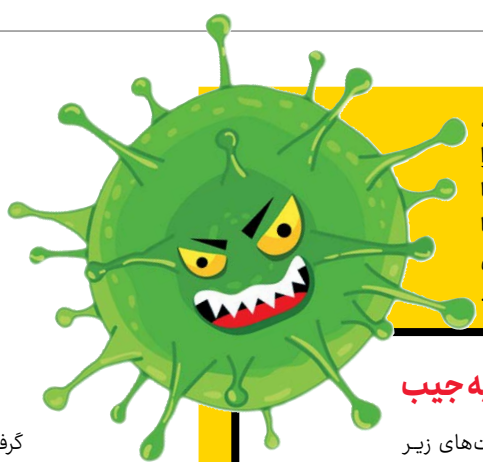
با شیوع ویروس کرونا در جهان، هر کشوری با استفاده از دانش و فرهنگ بومی خود سعی در جلوگیری از انتشار هرچه بیشتر این ویروس داشته است. اما در این میان فناوری هم توانسته نقش بسزایی ایفا کند. هر کشوری تلاش دارد تا با خلاقیت و کمک گرفتن از فناوری‌های نوین سرعت شیوع کرونا را کاهش دهد. کره جنوبی از جمله کشورهای باهوش در فناوری است؛ حالا و با شیوع ویروس کرونا در این کشور، محققان کره‌ای دست به ایده‌ای خلاقانه زدند تا بتوانند میزان دربرگیری کرونا را به حداقل برسانند. کره جنوبی برای مبارزه با شیوع ویروس کرونا، اطلاعات مربوط به بیماران شناسایی شده را در اختیار سازندگان نرم‌افزارهای پزشکی قرار داده است. این نرم‌افزارها، محل‌های آلوده به ویروس را نشان می‌دهند تا میزان تردد در آنها و شیوع بیماری کاهش پیدا کند.

امکانات این برنامه‌ها

- تاریخی که بیمار مبتلا به کرونا در آن محل تردد کرده
- فاصله با بیمار کرونایی
- مرکز درمانی مراجعه‌کننده
- ملیت
- سن
- جنسیت
- و موارد دیگر را در اختیار مردم عادی قرار می‌دهند. بنا بر اعلام گوگل پلی این نرم‌افزار در ده روز اخیر بیش از یک میلیون بار در کره نصب شده است که آماری از تعداد نصب دارندگان تلفن‌های همراه آیفون در دست نیست. البته پیش از این چین هم چنین ترفندی را روی نقشه‌های شهری تلفن همراه شهروندان خود پیاده کرده بود. جالب است بدانید بیش از ۴ هزار نفر در کره مبتلا به ویروس کرونا شده‌اند که بیشترین شیوع در کشورهای جهان بعد از چین است.

در روزهای سختی که بیشتر از زمان‌های دیگر به همدلی نیاز داریم، عده‌ای به فکر سود و جیب خودشان هستند و عده‌ای دیگر به دنبال باز کردن گریه و نشاندن لیخندی بر لب‌های مردم. در میان بحران جهانی و نایاب شدن ماسک و اقلام بهداشتی، تولیدکنندگانی پیدا می‌شوند که به خاطر سلامت مردم از سود خود می‌گذرند و محصولاتشان را ارزان‌تر از همیشه می‌فروشند. مشتاق با همان خوش خبر امروز تعلق می‌گیرد به شرکتی‌هایی که ژل ضدعفونی‌کننده دست را به محصولات خود اضافه کرده و هم در تعداد بالا تولید می‌کنند و هم به قیمت مناسب راهی بازار کرده‌اند.

در دوره‌ای به سر می‌بریم که «امکان نداره ایرانی باشی و ته گلویت په جوری نباشه». در بخشی از مقطع حساس کنونی که همه ترس‌های درست و غلطمان در یک کلمه جمع شده؛ «ویروس کرونا» بیماری‌ای که دور کاری، خود قرنطینگی و در خانه ماندن مان باعث شده تا بیش از پیش دل بسته‌گوشی‌های توی دستان ما بشیم و خودمان را با آن سرگرم کنیم. هرچقدر خیابان‌های دنیای حقیقی طی چند روز گذشته خالی از رفت و آمد بود، عوضش کوچه‌پس‌کوچه‌های دنیای مجازی از شدت حضور آدم‌ها بلیشویی است که تگ‌بویید و تیرسید؛ برای همین هم اگر بین لایک کوبیدن‌ها و کامنت گذاشتن‌های خودتان و بقیه خوب دور و برتان را نگاه کنید خواهید فهمید که کرونا تنها یک ویروس سرماخوردگی نیست. این بیماری لعنتی در فضای مجازی از خودش کلی ویروس دیگر هم به جا گذاشته از ویروس شایعات و ناامیدی گرفته تا ویروس قشر میان کاربران فضای مجازی بدانیم. گروهی که به قول مهرداد مدیری راه و رسم کفتارها را خوب یاد گرفته‌اند و خوب بلدند تا با درد مردم پول و پله بیشتری برای خود دست و پا کنند. محترک‌انی که این بار به جای کوچه و خیابان رد و نشانشان را می‌شود در مرورگر اینستاگرام، تایملاین توییتر و سایت‌های فروش اینترنتی پیدا کرد. کاری هم که انجام می‌دهند چندان ساز و کار پیچیده‌ای ندارد. این گونه نادر با خرید قله‌ای و انبار کالا‌های مورد نیاز مردم بعد از کمیاب شدن آن، در صفحات و حساب‌های کاربری‌شان شروع می‌کنند به رونمایی از آن جنس خاص تا جایی که با قیمت بالا آن را برای فروش می‌گذارند. فارغ از شبکه‌های اجتماعی این آتش در فروشگاه‌های اینترنتی به اندازه‌ای شور شد که چند روز پیش در سایت دیوار به دنبال احتکار و گرانفروشی ماسک‌های طبی این درگاه اعلام کرد که تمام آگهی‌های مربوط به فروش این کالا را حذف خواهد کرد. اما این همه ماجرا نبود یکی دو روز پیش هم گزارش تلویزیون از کشف پنج میلیون ماسک بهداشتی در انبار یکی از فروشگاه‌های معروف اینترنتی حساسی سر و صدا به پا کرد. موضوعی که هرچند با تکذیب صاحب این فروشگاه روبه‌رو شد و تا زمان نوشتن این گزارش همچنان به تایید و تکذیب رسمی نرسیده، اما انتشار خبرش یک نکته مهم دارد؛ این که دنیای مجازی در حال حاضر مهم‌ترین محفل جولان اهالی احتکار است.

رویا سادات هاشمی
مجازیست

محترک‌انی که در فجای، ماسک‌شان را بر می‌دارند

این قشر صدای اعتراض وزیر بهداشت را هم در آورد تا جایی که طی یک نامه در کلاه‌هایش گفت: «آیا رواست گروهی دل به دریای آلودگی جهت رهایی مردم بزنند و گروهی لباس و ماسک و... بیمارانشان را در انبارها برای سودجویی صد برابری یا قاچاق به دیگر کشورها تلنبار کنند؟» برای همین پربیراه نیست که این دسته را در حال حاضر منفورترین قشر میان کاربران فضای مجازی بدانیم. گروهی که به قول مهرداد مدیری راه و رسم کفتارها را خوب یاد گرفته‌اند و خوب بلدند تا با درد مردم پول و پله بیشتری برای خود دست و پا کنند. محترک‌انی که این بار به جای کوچه و خیابان رد و نشانشان را می‌شود در مرورگر اینستاگرام، تایملاین توییتر و سایت‌های فروش اینترنتی پیدا کرد. کاری هم که انجام می‌دهند چندان ساز و کار پیچیده‌ای ندارد. این گونه نادر با خرید قله‌ای و انبار کالا‌های مورد نیاز مردم بعد از کمیاب شدن آن، در صفحات و حساب‌های کاربری‌شان شروع می‌کنند به رونمایی از آن جنس خاص تا جایی که با قیمت بالا آن را برای فروش می‌گذارند. فارغ از شبکه‌های اجتماعی این آتش در فروشگاه‌های اینترنتی به اندازه‌ای شور شد که چند روز پیش در سایت دیوار به دنبال احتکار و گرانفروشی ماسک‌های طبی این درگاه اعلام کرد که تمام آگهی‌های مربوط به فروش این کالا را حذف خواهد کرد. اما این همه ماجرا نبود یکی دو روز پیش هم گزارش تلویزیون از کشف پنج میلیون ماسک بهداشتی در انبار یکی از فروشگاه‌های معروف اینترنتی حساسی سر و صدا به پا کرد. موضوعی که هرچند با تکذیب صاحب این فروشگاه روبه‌رو شد و تا زمان نوشتن این گزارش همچنان به تایید و تکذیب رسمی نرسیده، اما انتشار خبرش یک نکته مهم دارد؛ این که دنیای مجازی در حال حاضر مهم‌ترین محفل جولان اهالی احتکار است.

خندوانه بی‌خندوانه

احتمالا شما هم خبر این که قرار است برنامه خندوانه نوروز ۹۹ روی آنتن شبکه نسیم برود را دیده و خوانده‌اید. اما روز گذشته رامبد جوان در یک پست اینستاگرامی اعلام کرد که فعلا از یخش خندوانه خبری نیست. بله کرونا اینبار زورش به خنده‌های مردم چربید و باعث شد لبخند خیلی‌ها با خواندن این پست روی لب‌هایشان بماسد! جوان در صفحه اینستاگرامش گفته «فصل جدید خندوانه بماند برای روزهایی که بی‌دغدغه‌تر زیر یک سقف جمع می‌شویم. بماند برای روزهایی که با خیال آسوده عمیق‌تر نفس می‌کشیم. بماند برای روزهایی که اگر یکی از ما عطسه کرد دیگران با صدای بلند به او بگویند عافیت باشه.» شنیدن این خبر به مذاق برخی از طرفدارن جوان خوش نیامد. خیلی‌ها اعتراض کردند، خیلی‌ها همدری کردند و خیلی‌های دیگر به گذاشتن یک ایموجی غمگین بسنده کردند. خیلی‌ها از این گفتند که در این روزها مردم بیشتر به خنده نیاز دارند و اصلا در سختی هاست که باید کنار هم باشیم. تعدادی از کامنت‌ها را بخوانید:

خندوانه «اتفاقا الان مردم به خنده نیاز دارند. نیاز دارند به لحظه‌هایی که این همه گرفتاری رافراموش کنند. حتی شده به بهانه یک برنامه تلویزیونی مثل خندوانه»
خندوانه «کار درست همین‌ها من چند روز پیش تو اتاق سرفه کردم. چند روزه خانواده در اتاق رو بستن فقط از زیر در وایتکس میدن تو!»
خندوانه «پس این همه می‌گفتین حال ما چطوره؟ ما داد می‌زدیم غالی، همه‌اش الکی بود؟ رامبد تو هم؟»
خندوانه «من تازه خبر یخش خندوانه رو خونده بودم! یعنی خوشحالم یک ساعت بیشتر دوام نیاورد.»
خندوانه «مردم ایران به شدت به روحیه نیاز دارند. من خودم از لحاظ روحی خنده‌های جناب خان رو میخوام فقط»
خندوانه «ما الان به خنده نیاز داریم. روزهای دیگه خودمون بلدیم بخندیم»
خندوانه «آقای جوان به نظرتون این کار خودخواهی نیست؟»
خندوانه «خندوندن مردم تو این شرایط از همه چیز مهم‌تره»
خندوانه «با قسمت‌های تکراری خندوانه، کرونا رو سر می‌کنم»
خندوانه «بدون تماشاجی اجرا کنید؟ نمیشه؟»
خندوانه «ولی تو قرنطینه فقط خندوانه می‌چسبید»
خندوانه «لازمونی آخه!»

سایه سنگین اینستاگرام

روی کاربران ایرانی

شبکه‌های اجتماعی کم و بیش دارای قوانین و سیاست‌های یک طرفه و آزاردهنده است. احتمالا برای شما و اطرافیان‌تان هم پیش آمده باشد که اینستاگرام پست یا استوری‌تان را حذف کرده و بعد از آن با افت شدید لایک، بازدید، تعداد کامنت و فالوور مواجه شده باشید.

اوج این سنگین‌گری‌ها بعد از خبر شهادت شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی و انتشار گسترده تصاویر و فیلم‌های سردار دل‌ها گریبان کاربران این شبکه اجتماعی را گرفت تا جایی که در اقدامی عجیب تمام مطالب مرتبط با حاج قاسم را حذف کرد و بعد از آن کاربران دچار محدودیت‌های خاص شدند. شاید اصطلاح «شدوبن یا ممنوعیت در سایه» را شنیده باشید. شدوبن مسدود و بلاک کردن محتوای کاربرانی است که مطالب آنها بر خلاف قوانین اینستاگرام باشد.

چگونه بفهمیم گرفتار شدوبن (shadow ban) شده‌ایم؟

برای این کار بعد از حذف پست یا استوری توسط اینستاگرام یک پست با هشتگ غیرمعروف و مخصوص خودتان منتشر کرده و از دوستان‌تان بخواهید با حساب کاربری دیگری هشتگ پست شما را لمس کنند. اگر پست شما در فهرست هشتگ‌های منتشر شده نبود، باید بگوییم که صفحه شما دچار «ممنوعیت در سایه» شده است و احتمالا در کمترین حالت ۱۴ روز با افت شدید لایک و کامنت رو به رو خواهید بود. تنها راه فرار از شدوبن گذر زمان و انتظار است؛ پس گول سایت‌های شدوبن و کامنت گذاشتن به زبان انگلیسی را نخورید! یکی دیگر از راه‌های پی بردن به محدودیت توسط اینستاگرام جست‌وجوی آیدی صفحه خود با حساب کاربری دیگری است. اگر مجبور بودید برای پیدا کردن صفحه خود تا آخرین حرف انگلیسی آیدی را تایپ کنید مطمئن باشید که گرفتار شدوبن شده‌اید.

چند نکته برای اجتناب از «شدوبن» شدن

- از هشتگ‌های ممنوعه اینستاگرام استفاده نکنید.
- از بات‌های افزایش عضو استفاده نکنید.
- فید لایک کردن و کامنت گذاشتن بیش از اندازه را بزنید.
- از هشتگ‌های تکراری در پست‌ها استفاده نکنید.
- اطمینان پیدا کنید رپورت نشده‌اید.

در روزهای آینده توضیحات بیشتری در مورد این بیماری اینستاگرام منتشر خواهیم کرد.

دوکلام درباره کرونا و قانون

حالا که کرونا، زمستانی سردتر از آنچه هست را در اتمسفر تبلت‌ها و گوشی‌ها ایجاد کرده، بد نیست نگاهی به آثار و تبعات آن در قوانین مرتبط داشته باشیم:

قانون جرایم رایانه‌ای درباره افرادی که دست به تحریف اخبار می‌زنند یا متن یا صدا و تصویری را بر خلاف آنچه هست، نمایش می‌دهند به سختی برخورد می‌کند.

در وضعیت فعلی هرکس به وسیله سامانه‌های رایانه‌ای یا مخابراتی، فیلم یا صوت یا تصویر دیگری را تغییر دهد یا تحریف کند، به نحوی که عرفا موجب هتک حیثیت او شود، به حبس از نود و یک روز تا دو سال یا جزای نقدی از پنج میلیون (۵.۰۰۰.۰۰۰) ریال تا چهل میلیون (۴۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد. (ماده ۷۴۴ ق. جرایم رایانه‌ای) برای مثال فایل صوتی جعلی منسوب به حریری، قائم مقام وزارت بهداشت جزو این جرایم محسوب می‌شود.

و همچنین اگر به هر نحو ترویج شایعه از بستر فضای مجازی باعث اضطراب فکری، تشویش اذهان و هرج و مرج شود، علاوه بر اعاده حیثیت نسبت به اشخاصی که بهانه همه قرار گرفته‌اند، به حبس از ۹۱ روز تا دو سال یا جزای نقدی از پنج میلیون (۵.۰۰۰.۰۰۰) ریال تا چهل میلیون (۴۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد. (ماده ۷۴۶ قانون جرایم رایانه‌ای) افرادی که به هر شکلی اخبار جعلی منتشر می‌کنند یا حتی از طریق دوربین مخفی باعث ترس و وحشت مردم شده‌اند، در این قانون قرار می‌گیرند.

سیداحسان
رئیس‌الساداتی
مجازیست

